

a ostatek ponechal vymáhajícímu věřiteli na jeho vykonatelnou pohledávku, jest exekuci na výměnek povinného zrušiti jako nepřipustnou po rozumu § 39 čís. 2 ex. ř., ježto výměnek jest podle § 330 ex. ř. vzhledem k hodnotě ročních požitků pod 4.000 Kč a vzhledem k jeho nezbytnosti pro povinného z exekuce vyňat, předpis § 330 ex. ř. jest předpisem velícím a řečená dohoda bez právního účinku. Ohledně ustanovení § 330 ex. ř. není předpisu obdobného ustanovení § 293 ex. ř., podle něhož omezení exekuce stanovené v §§ 290 až 292 pro pohledávky v těchto §§ uvedené nemůže býti dohodou mezi dlužníkem a věřitelem vyloučeno neb obmezeno a podle něhož každé těmto předpisům odporující opatření postupem, poukazem, zastavením nebo jiným jednáním jest bez právního účinku. Proto dohoda ze dne 3. května 1924 není bezúčinnou a následkem toho jest exekuce na výměnek povinného co do části zbývající po srážce 300 Kč vymíněných pro povinného přípustna. Zamítl tudíž první soud návrh na zrušení exekuce podle § 39 čís. 2 ex. ř. právem a na dovolací rekurs vymáhajícího věřitele bylo toto usnesení obnoviti.

Čís. 7239.

Odevzdal-li věřitel dlužníku ještě před zahájením vyrovnacího řízení k vyrovnání dluhu složenky poštovní spořitelny, mohl jich dlužník použiti i k zapravení vyrovnacích splátek, leč že by si byl věřitel při uzavření vyrovnání výslovně vymínil, že mu tímto způsobem nesmí býti placeno.

Byl-li zmocněnec pověřen zastupováním ve vyrovnání dlužníka s tím, by »vykonal hlasovací právo a vše to zařídil, co se v této věci jeví býti potřebným a účelným,« byl též zmocněn poshověti dlužníku co do zapravení splátky vyrovnací kvoty.

(Rozh. ze dne 10. srpna 1927, Rv I 490/27.)

Žalovaná firma se vyrovnala na 50%. Žalující firma, věřitelka ve vyrovnání žalovaného, domáhala se na něm zaplacení celé pohledávky, ježto žalovaná zaplatila vyrovnací splátku až 15. dubna 1926, ač byla splatna již dne 8. dubna 1926. Žalovaná majitelka firmy namítla, že v době její nemoci dotázala se její obchodní zřízenkyně plnomocníka žalobcova, kdy jest splátka dospělou, a že jí tento sdělil, že dne 15. dubna 1926. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, o dovolací soud uznal podle žaloby. Důvody: Dovolatelka vytýká, že soud procesní zjišťuje, že se placení první vyrovnací splátky opozdilo jen o týden. Zjištění toto jest prý nesprávné, poněvadž žalobkyně obdržela vyrozumění o zapravení splátky teprve dne 17. dubna 1926 a žalovaná, neobdrževši od žalobkyně k placení vyrovnacích splátek složenku, nebyla oprávněna platiti poštovní spořitelnou. Výtka tato je ovšem lichá. Uzavřením a potvrzením vyrovnání nepozbyla pohledávka žalující firmy za žalovanou povahy obchodní pohledávky a, odevzdala-li žalující firma žalované ještě před zahájením vyrovnání k vyrovnání dluhu

složeny poštovní spořitelny, mohla jich tato beze všeho použití i k placení vyrovnacích splátek. Takto nebyla by směla žalovaná platiti jen tehdy, kdyby si byla žalobkyně při vyrovnání výslovně vymínila, že jí tímto způsobem placeno býti nesmí. Že se však takováto výhrada stala, žalobkyně ani sama netvrdí. Nepochybil proto soud procesní, vycházející s hlediska, že bylo placeno dne 15. dubna 1926 a praví-li v důsledku toho ve svém rozsudku, že se placení oddálilo jen o týden.

Soud procesní zamítá žalobu jedině proto, že vychází z názoru, že, »nedodrží-li vyrovnací dlužník vyrovnacích lhůt«, má jeho prodlení za následek právní účinky § 57 vyr. ř. jen tehdy, má-li původ svůj v zúmyslnosti nebo hrubé nedbalosti, a že, je-li příčinou prodlení pouhé nedopatření, ony účinky nenastanou, jmenovitě, jde-li o prodlení jen jednoho týdne a je-li prodlení to omluvitelné. Než tento názor jest právně mylný a nemůže obstáti. Podle ustanovení § 57 vyr. ř. v doslovu čl. III. zákona ze dne 26. dubna 1923, čís. 99 sb. z. a n. ztrácí dlužník, jenž nesplnil potvrzené vyrovnání včas a zcela, výhody z vyrovnání. Ustanovení toto, jež je jasné a nepřipouští pochybností, nerozlišuje, jak velikým je rozdíl v čase nebo ve splátce a z jakého důvodu nebylo vyrovnání dodrženo. Vyrovnáním dostává se dlužníku zvláštních výhod na základě dohody mezi zájmy jeho a zájmy jeho věřitelů, avšak jen v očekávání, že aspoň závazky z vyrovnání přesně splní. Je-li vyrovnací dlužník sprostěn povinností uspokojiti věřitele plně, je zase v zájmu věřitelů jen spravedливо, by takovýchto výhod se dostalo jen takovým dlužníkům, kteří závazkům z vyrovnání plně dostojí. Neučiní-li tak, musí nésti přísné následky, jež zákon s nesplněním vyrovnání spojuje, neboť nelze od věřitelů požadovati ještě další shovívavost a újmu. Proto nemůže ani příčina nezaviněná prodlení omluviti. Podle zjištění procesního soudu měla v souzeném případě žalovaná strana zapraviti prvou vyrovnací splátku dne 8. dubna 1926, učinila tak však teprve dne 15. dubna 1926 a nevyrovnala tedy hned prvou splátku včas. Tím se však připravila o výhody z vyrovnání a je povinna, zaplatiti žalující firmě celou původní pohledávku, ovšem po odečtení splátky. Toto prodlení v plnění nemůže omluviti ani nemoc majitelky žalované firmy, ani skutečnost, že se Otilie V-ová, jež závod žalované firmy vedla, nevyznala a že jí Bernard P. na její dotaz dal špatnou radu, že splátka má býti zapravena až 15. dubna 1926, neboť nemoc majitelky žalované firmy nepřichází vůbec v úvahu, když obchod vedla Otilie V-ová, za kterou firma ovšem ručí (§ 1313 a) obč. zák.), prohlášení Bernarda P-a nebylo pak pro žalobkyni závazné, poněvadž plná moc, kterou tento od žalobkyně měl, platila jen pro vyrovnání.

N e j v y š š í s o u d obnovil rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y:

Podle zjištění nižších soudů obrátila se žalovaná strana na Bernarda P-a s dotazem, kdy jest splatna první kvota vyrovnací a tento žalovaný sdělil, že dnem 15. dubna 1926. Podle spisů udělila žalující strana Bernardovi P-ovi plnou moc, kterou ho zmocnila, žalující stranu »in der Ausgleichssache der Firma Alois V. zu vertreten, das Stimmrecht aus-

zuüben und alles das vorzukehren, was in dieser Angelegenheit notwendig und zweckmässig erscheint.« Rozsah této plné moci vyložil odvolací soud v ten smysl, že tato plná moc platila jen pro úkony hlasovací a nikoli ještě pro další úkony a opatření po uzavření vyrovnání. S názorem tímto souhlasiti nelze. Rozsah zmocnění podává se především z významu slova »Ausgleichssache«. Propůjčil-li odvolací soud výrazu tomu význam, že jde toliko o úkony až do 8. března 1926, t. j. kdy vyrovnání bylo právoplatně potvrzeno, vyložil jej příliš úzce. Jdeť při vyrovnání o to, by věřitel byl uspokojen sice menším penízem, než jaký by mu jinak příslušel, ale aby uspokojení tohoto se mu skutečně dostalo a jest »vyrovnací záležitost« v běhu stále až do doby, kdy věřitel jest s dlužníkem vyrovnán, t. j. když se mu dostalo umluveného uspokojení. Nutno proto plnou moc v tomto směru vyložiti v ten smysl, že byla platnou a účinnou i v době, kdy zmocněný Bernard P. ono sdělení učinil žalované. Byl by proto rozsah plné moci již dle řečeného dostatečně určen. Ježto však po zmocnění k výkonu práva hlasovacího následuje ještě další věta »Alles das vorzukehren, was in dieser Angelegenheit notwendig und zweckmässig erscheint«, která naznačuje, že i po výkonu hlasovacího práva bude věc ještě dále v běhu, nemůže býti sporu o tom, že strany neměly na mysli onen velice úzký okruh zmocnění, jak stanovil jej odvolací soud, nýbrž že zmocnění Bernarda P.-a mělo se vztahovati i na provedení vyrovnání, a proto Bernard P., — sděliv žalované straně, že splátka vyrovnací má býti placena 15. dubna, — jednal jako plně oprávněný zmocněnec strany žalující. Proti přípustnosti užšího výkladu plné moci mluví i toto: Civilní řád soudní v § 31 mluví o »plné moci procesní«. Výraz »procesní« nasvědčoval by podle svého významu tomu, že jde o plnou moc, která zaniká ukončením procesu, t. j. právoplatným rozsudkem, a přece rozsah této plné moci jde v bodech 3. a 4. tohoto paragrafu ještě značně daleko za zakončený spor, t. j. až k úkonům exekčním, které výsledek sporu také realizují. Sdělil-li proto řádný zmocněnec strany žalující dlužníkovi, že splátku jest zapraviti 15. dubna, platí toto sdělení podle § 1017 obč. zák. za sdělení (prohlášení) žalující strany samé jako zmocnitelky, a povolila tedy žalující strana odklad této splátky do 15. dubna 1927 včetně a nenastává zde proto případ druhého odstavce § 57 ve znění novely čís. 99/1923. Že placení stalo se 15. dubna 1926, a ne jak mylně snaží se dovoditi žalující strana, 17. dubna, dolíčil správně již odvolací soud.

Čís. 7240.

Vyhlášen-li na nájemcovo jmění úpadek, může pronajímatel žádati o zájemné popsání svršků (§ 1101 obč. zák.) přihlásil-li současně anebo již před tím k úpadku svou pohledávku na nájemném.

(Rozh. ze dne 10. srpna 1927, R II 226/27.)

Návrhu pronajímatele, by bylo k zajištění činže povoleno zájemné popsání svršků nájemce, na jehož jmění byl vyhlášen úpadek, naléza-